

Handleiding
voor het (speciaal) basisonderwijs
voor de toekenning PrO instroom
schooljaar 2025-2026

1. Bereikbaarheid

Het samenwerkingsverband is gehuisvest in Harderwijk.

Contactinformatie:

St. Leerlingenzorg NW-Veluwe

Gelreweg 22

3843 AN Harderwijk

Telefoon : 0341-842834

e-mail : info@leerlingenzorgnvw.nl

website : www.leerlingenzorgnvw.nl

Het secretariaat is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar. Communicatie per e-mail heeft onze voorkeur. Doorgaans wordt op e-mailberichten binnen 2 werkdagen gereageerd.

Voor het beoordelen van dossiers en toekennen van beschikkingen heeft de St. Leerlingenzorg een Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

De PCL NW-Veluwe bestaat uit:

Gert van de Kamp, directeur

Derko Slot, gedragsdeskundige

Hetty Troost, gedragsdeskundige

Elke van den Heuvel, gedragsdeskundige

Annie de Groot, gedragsdeskundige

Secretariaat:

Dorien Engeltjes

Contactpersoon PrO dossiers:

Coby Krooneman

Overzicht PrO-scholen waarvoor de St. Leerlingenzorg beschikkingen afgeeft:

- Mijnschool in Harderwijk
- Accent Nijkerk

2. Inleiding

2.1 Het IQ-criterium voor leerlingen in het Praktijk Onderwijs (PrO)

Voor leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO (>50%) blijft wettelijk gezien een recent IQ-rapport nodig. Voor deze leerlingen mag ook een ADIT worden gebruikt.

2.2 Nieuwkomers (vanuit het PO)

Voor leerlingen die vanuit het PO met een niet-Nederlandse nationaliteit mogelijk in aanmerking komen voor extra ondersteuning in de vorm van een TLV voor PrO, geldt **maatwerk**.

Leerlingen zitten gemiddeld 2 jaar in een Internationale Schakelklas (ISK), Eerste Opvang Anderstaligen (EOA) of taalklas alvorens zij doorstromen naar een vervolgschool. Voor hen gelden dan dezelfde regels als voor de leerlingen die in de reguliere instroom meegaan.

Zie voor meer informatie over onderwijs aan nieuwkomers:

<https://www.vo-raad.nl/onderwerpen/onderwijs-aan-nieuwkomers/praktijk-ondersteuning-nieuwkomersleerlingen-algemeen>

2.3 Grensverkeer

Indien een leerling binnenkomt met een beschikking uit een ander samenwerkingsverband, wordt deze overgenomen. Indien een leerling geen beschikking heeft, is het aan de ontvangende school te bepalen hoe te handelen.

2.4 Indienen van het dossier

Hoe eerder in het schooljaar het dossier wordt ingediend, hoe korter de doorlooptijd binnen de PCL NW-Veluwe is.

We verwerken een leerlingdossier digitaal. Daarom zien we graag alle informatie digitaal tegemoet. Een volledig dossier kan sneller worden behandeld; een incompleet dossier wordt niet behandeld.

3. Criteria:

De PCL NW-Veluwe geeft een toelaatbaarheidsverklaring tot het praktijkonderwijs (PrO) af. Het dossier wordt beoordeeld op de volgende criteria:

Toelaatbaar tot het **praktijkonderwijs** zijn leerlingen met:

- Een leerachterstand van 50% (of meer) op twee van de volgende leergebieden, niet zijnde de combinatie technisch lezen en spelling, namelijk technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen;
- Een intelligentiequotiënt tussen 55 en 80

Alleen voldoen aan de criteria is niet voldoende: uit het dossier moet blijken dat het gaat om een leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte. De PCL beoordeelt dit op grond van de informatie in het dossier, vooral op grond van het onderwijskundig rapport en de motivering. Wel zijn de bovengenoemde criteria leidend.

We denken graag mee, in het belang van de leerling. Alle inspanningen zijn erop gericht de leerling op de juiste plek in het VO te laten starten. We werken samen met Zeeluwe, het samenwerkingsverband voor Primair Onderwijs. Als er twijfel is over een passende plek, dan is er eerst contact met Zeeluwe. Zij schakelen indien nodig Stichting Leerlingenzorg in.

4. Het onderwijskundig rapport (OKR)

Praktische gegevens

Niet alleen het adres van de leerling maar ook de **woonplaats en het e-mailadres van de ouders** dient te worden ingevuld. Dit laatste is belangrijk omdat we de beschikkingen digitaal verzenden naar de ouders/verzorgers.

Schoolverloop

Het is van belang een eventuele doublure duidelijk aan te geven in het schoolverloop maar ook eerder al in het drempelonderzoek! Bij een doublure is er een DL van 60 en dat geeft een andere uitkomst in de leerachterstand dan een DL van 52. Een kleuterverlenging heeft geen invloed maar wel graag invullen voor het totaalbeeld. Er wordt gerekend met een didactische leeftijd vanaf groep 3.

IQ-informatie

Voor PrO-leerlingen blijft de IQ-informatie wettelijk gezien noodzakelijk; de rapportage mag niet ouder zijn dan twee jaar.

Leerachterstanden

Let erop dat er geen hulp geboden wordt, ook niet bij dyslexie, bij het drempelonderzoek en de CITO LOVS toetsen; dat geeft een vertekend beeld. Het is van belang te laten zien wat een leerling presteert zonder hulp. Daarna mag alles nog een keer afgenomen worden met hulp, om het verschil in prestaties aan te tonen. Vooral bij leerlingen met dyslexie kan dit verheldering geven over de noodzaak tot extra hulpmiddelen. Er moet adaptief getoetst worden, dus op het niveau van de leerling.

Geboden hulp

Beschrijf duidelijk hoeveel en hoe frequent er hulp is geboden, door wie en gespecificeerd per vak. Hieronder valt dus ook extra/verlengde instructie, meer herhaling, eigen leerlijn. Beschrijf s.v.p. ook welke hulp impliciet gegeven is, die voor de school wellicht vanzelfsprekend is. Vooral bij leerlingen die al langere tijd forse achterstanden hebben, mag verwacht worden dat er op verschillende vlakken hulp geboden is. Het volstaat dan niet in te vullen dat deze leerling 'extra' instructies heeft gehad. Vul ook duidelijk in welk effect (of het gebrek eraan) de hulp heeft gehad. Ook de beschermende en belemmerende factoren daarbij aangeven.

Totaalbeeld van de leerling

Beschrijf s.v.p. alle punten die in onze opsomming worden genoemd. Beschrijf de leerling op cognitief/didactisch vlak en op sociaal-emotioneel vlak. Door die beschrijving wil de gedragsdeskundige de leerling op papier zo veel mogelijk leren kennen. Wees daarom niet te subjectief in de beschrijving. Belangrijk is om specifiek te zijn. De opmerking: 'kan zich redelijk goed concentreren' zegt niet zo veel. Geef dan aan wanneer de leerling zich juist wel of juist niet kan concentreren (omstandigheden) en hoe lang (tijdsduur). Eveneens is het van belang om aan te geven hoe het (gebrek aan) concentratievermogen de leerresultaten positief of negatief beïnvloedt.

Geef duidelijk aan wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn van de leerling. De leerling heeft baat bij, heeft nodig dat, heeft een klassensetting nodig met, heeft behoefte aan een leerkracht die... Omdat het per kind zo verschilt is het van belang te beschrijven wat deze specifieke leerling precies nodig heeft om te kunnen functioneren.

Er zijn gegevens die voor u het dossier compleet maken, maar die voor de PCL niet relevant zijn voor de afgifte van een beschikking, bijvoorbeeld:

- Medische gegevens zoals verslagen van fysiotherapeuten en logopedisten;
- Onderzoeksgegevens die **niet** relevant zijn voor de toelating
- (Groeps) overzichten waarin namen van andere leerlingen zijn vermeld
- Verouderde gegevens
- Ruw testmateriaal (testboekjes van leerlingen)

Deze documenten dus niet meesturen.

Volgens de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO) is de school verplicht de ouders actief te betrekken bij de aanvraag door te overleggen met hen. Daarnaast dient het OKR door zowel ouders/wettelijk vertegenwoordigers als de school getekend te worden, alvorens deze naar de PCL NW-Veluwe te versturen.

5. Inhoudelijke beoordeling:

Het dossier bestaat uit de volgende onderdelen:

- Het OKR van de school van herkomst *óf een OPP dat dezelfde inhoudelijke informatie bevat*
- Intelligentiegegevens
- Gegevens van de vier leergebieden technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en inzichtelijk rekenen, **uitgedrukt in DLE's**, zijnde een LVS
- **Indien aanwezig** een geëvalueerd ontwikkelingsperspectief plan (OPP)

De inhoud van een dossier wordt op de volgende manier beoordeeld:

- Formele controle: zijn alle stukken aanwezig, zijn alle stukken ondertekend, zijn de stukken geldig, kloppen alle gegevens en is het onderwijskundig rapport voldoende ingevuld?
- Inhoudelijke beoordeling: voldoet de leerling aan de criteria en is het dossier voldoende onderbouwd?

Het onderwijskundig rapport is het (verplichte) document waarmee het (S)BaO zijn ervaringen met de leerling vastlegt, zodat de PrO-school waar de leerling wordt geplaatst de begeleiding van de leerling optimaal en tijdig kan continueren. De doorgaande lijn in de ontwikkeling van de leerling wordt hiermee zo veel mogelijk gewaarborgd.

De PCL baseert het oordeel over het afgeven van een beschikking mede op de 'ervaringen met de leerling tijdens het onderwijsleerproces'; zoals vastgelegd in het onderwijskundig rapport van de school van herkomst. De PCL heeft informatie nodig over de onderwijsgeschiedenis van de leerling om het dossier te kunnen beoordelen.

In toenemende mate wordt er gebruik gemaakt van het OPP. Dat is het document waarin de ontwikkeling en het onderwijsperspectief van de leerling kan worden vastgelegd. Bij de aanvraag voor een TLV voor PrO kan dit een goed beeld geven van de noodzaak tot extra ondersteuning. Het onderwijskundig rapport blijft echter het definitieve einddocument waarin een **samenvattend overzicht** wordt gegeven van de periode op de basisschool en moet daarom altijd worden meegestuurd. Met andere woorden: een ontwikkelingsperspectief wordt vooraf, eerder in de schoolloopbaan opgesteld, een onderwijskundig rapport achteraf, als de leerling de school verlaat. *Wanneer het OPP dezelfde inhoudelijke informatie bevat als een OKR, er inhoudelijk onderbouwd wordt waarom gekozen is voor PrO en het OPP door ouder(s) / verzorgers ondertekend is, dan gaan we akkoord met alleen het indienen van een OPP.*

Zie voor een verdere toelichting op het onderwijskundig rapport bijlage 1.

6. Procedure binnen het samenwerkingsverband:

- Bij leerlingen met leerachterstanden binnen de marges voor PrO waarvan geen recente intelligentiegegevens beschikbaar zijn, organiseert het SWV in overleg met de IB-er de afname van de ADIT binnen de eigen school.
- Wanneer verzocht wordt om aanvullende informatie kunt u dat als bijlage bij een email versturen naar info@leerlingenzorgnwv.nl onder vermelding van de naam van de leerling. Aanvullingen aanbrengen in het OKR nadat het is ondertekend en ingediend is niet zinvol.
- Over dossiers waarover twijfel bestaat, wordt na beoordeling contact opgenomen door een gedragsdeskundige.
- De PrO-school waar de leerling aangemeld wordt bepaalt of zij de gevraagde ondersteuning kunnen bieden. Indien hier twijfel over is, kan een PCL-consultatie worden aangevraagd.
- De officiële beschikking, op logopapier en voorzien van handtekening, wordt per mail verstuurd naar de PrO-school. Ouders krijgen een kopie hiervan en de aanleverende school krijgt een mailbericht.

Bijlage 1

Toelichting op het onderwijskundig rapport

Aandachtspunten:

- Stuur **relevante bijlagen** (LVS-gegevens, recente onderzoeksgegevens, OPP) mee.
- Personalialia, NAW-gegevens en naam, adres, woonplaats en type van de school (BaO, SBao, SO, VSO, VO) moeten worden vermeld.
- Gegevens over de onderwijshistorie (schoolloopbaan, gegevens uit leerlingvolgsysteem) moeten blijken uit het dossier.
- Overige specifieke aandachtspunten staan in de bijlage (Handreiking bij het invullen van het onderwijskundig rapport (OKR)).

Motivering:

In de motivering van het OKR wordt onderbouwd waarom de leerling extra ondersteuning nodig heeft. In de motivering wordt niet ingegaan op de criteria, maar wordt beargumenteerd waarom deze leerling, die aan de criteria voldoet, in aanmerking komt voor extra ondersteuning.

Bij leerlingen met een IQ van 75 tot en met 80 en indien er sprake is van tegenstrijdig criteria moet ook onderbouwd worden waarom er Praktijkonderwijs wordt aangevraagd. Bij leerlingen afkomstig uit groep 7 moet duidelijk worden aangegeven waarom de leerling nu al de overstap maakt naar het Praktijkonderwijs. Bij voorkeur vooraf contact opnemen over deze leerling.

Trefwoorden voor een goede motivering:

1. **Beeld van de leerling:** motivatie, omgang met medeleerlingen en leerkrachten, welbevinden, concentratie, doorzettingsvermogen, plezier op school, omgaan met tegenslagen, eventuele diagnose, ondersteuningsarrangement, positieve en belemmerende factoren.
2. **Sociaal- emotionele gegevens:** is er sprake van faalangst-, prestatie- motivatieproblemen, en/of emotionele instabiliteit? Hoe is dit vastgesteld? Welke ondersteuning is daarvoor geboden? Ook andere aspecten over het sociaal-emotionele functioneren kunnen hier aan de orde komen.
3. **Geboden didactische hulp en het resultaat hiervan:** tweede leerlijn, remedial teaching, pre-teaching, aanpassen hoeveelheid leerstof, extra instructie, etc.

Bijlage 2

Lijst van screenings- en testinstrumenten

Voor alle leerlingen die worden aangemeld tussen 1 oktober 2024 en 1 oktober 2025 geldt de lijst van screenings- en testinstrumenten 2024-2025.

Deze lijst is vastgesteld door het Ministerie van OCW en heeft een verplichtend karakter.

[wetten.nl - Regeling - Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2024–2025 - BWBR0048646 \(overheid.nl\)](#)

Opmerkingen bij Criterium Intelligentie:

- 1. Een IQ-test die volgens de handleiding door een leerkracht mag worden afgenomen, moet altijd worden toegepast onder de verantwoordelijkheid van een diagnostisch geschoold psycholoog of diagnostisch geschoold orthopedagoog.
- 2. Pas op met het gebruik van schriftelijk af te nemen klassikale tests ingeval er sprake is van een leerling met grote leerachterstanden; met name op begrijpend lezen of bij onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal.
- 3. Bij het intelligentiecriterium wordt uitgegaan van een Totaal IQ (TIQ). Wanneer daarvoor de WISC-V-NL gebruikt wordt, dient met behulp van zeven subtests (zoals aangegeven in de handleiding van de WISC-V-NL) het Totaal IQ (TIQ) bepaald worden. De betreffende zeven subtesten geven tezamen een puntscore. Voor het intelligentiecriterium mag niet worden uitgegaan van betrouwbaarheidsintervallen.
- 4. Hulpmiddelen voor dyslectische leerlingen mogen uitsluitend ingezet worden indien dit in de handleiding is vermeld. In de aanvraag dient men aan te geven welke hulpmiddelen op welke wijze zijn gehanteerd bij de afname van de test.

Bijlage 3

Bezwaar en geschillenprocedure

In deze procedure wordt de route aangegeven voor ouders die bezwaar willen aantekenen tegen een besluit over:

- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor Praktijkonderwijs (PrO)
- Het wel/niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal voortgezet onderwijs (VSO)
- De categorie laag, midden of hoog voor VSO
- De duur van de TLV voor VSO

De directeur van de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe neemt, gehoord het advies van specialisten en de aanvragende school, besluiten over de toelaatbaarheid tot PrO of VSO.

Welke stappen bij een bezwaar of geschil?

Stap 1 - U heeft een brief ontvangen over een genomen besluit en bent het niet eens met het daarin genoemde besluit. U geeft aan via info@leerlingenzorgnwv.nl dat u graag een “second opinion” wilt. Daartoe kunnen wij voor u een afspraak maken met een deskundige van een collega-samenwerkingsverband die u van advies kan voorzien. Dit gesprek kan plaatsvinden mét of zonder de aanwezigheid van een betrokkene vanuit de Stichting Leerlingenzorg, al naar gelang uw keuze.

Stap 2 - U bent het, ook na het onder 1 genoemde gesprek, niet eens met het genomen besluit en geeft dit weer aan via info@leerlingenzorgnwv.nl. U wordt gebeld of gemaild om een afspraak te maken voor een gesprek met een gedragsdeskundige. In dat gesprek krijgt u de gelegenheid uw vragen te stellen en krijgt u een toelichting.

Stap 3 – U bent het, ook na deze twee gesprekken niet eens met het genomen besluit en maakt officieel bezwaar hiertegen. Hiertoe stuurt u een brief naar de Stichting Leerlingenzorg NW-Veluwe, Gelreweg 22, 3843 AN Harderwijk (of via e-mail) waarin de volgende informatie staat opgenomen:

- Uw naam en adres
- Naam, adres en dossier- of beschikingsnummer van de leerling
- De beslissing waartegen bezwaar wordt gemaakt
- De reden van uw bezwaar
- Uw wens met betrekking tot de toelaatbaarheid
- Datum en handtekening
- Het telefoonnummer waarop u overdag bereikbaar bent

Indien voorhanden kunt u aanvullende gegevens meesturen om uw standpunt toe te lichten. De keuze voor post of e-mail is aan u; elke manier heeft voor- en nadelen. Met een aangetekende brief kunt u aantonen wanneer u het bezwaarschrift heeft ingediend.

Gebruikt u e-mail? Houd er dan rekening mee dat u kans loopt op technische problemen. Ook heeft e-mail geen beveiligde verbinding.

U ontvangt van uw mail of brief een ontvangstbevestiging. In deze bevestiging staat dat wij uw bezwaar binnen zes weken zullen bespreken. Eventueel verder uitstel kan alleen met uw toestemming.

Na het indienen van het bezwaar volgt, als eerste stap, altijd een gesprek met de directeur en één of meer betrokken specialisten. U ontvangt hiervoor een uitnodiging. Dit gesprek noemen we een hoorzitting. Het doel van dit gesprek is een nadere toelichting te geven op elkaars standpunten. Na het gesprek heroverweegt de directeur binnen veertien dagen het besluit. U ontvangt hierover bericht.

Stap 4 – U besluit na de heroverweging tot intrekken van het bezwaar. U doet daarvan een melding, waarmee de procedure stopt. U ontvangt een schriftelijke bevestiging hiervan.

Stap 5 – U blijft het oneens met het besluit. In dat geval is het goed om te weten dat de Stichting Leerlingenzorg is aangesloten bij de landelijke bezwaarcommissie. Deze commissie hanteert haar eigen procedures bij de afhandeling van een bezwaar. U kunt die regels teruglezen op www.onderwijsgeschillen/klachten/passendonderwijs. Onder geschillencommissie passend onderwijs vindt u de procedure en de afspraken.

Overige informatie

Het is mogelijk iemand anders bezwaar te laten maken voor u. In dat geval ontvangen we graag uw machtiging daarvoor. Een eventuele gemachtigde dient aan te geven welk belang hij/zij heeft bij het besluit.

Ten aanzien van toelaatbaarheidsverklaringen geldt dat zowel ouders als de aanvragende school bezwaar kunnen maken.

Als de gehele bezwaarprocedure is afgerond en niet heeft geleid tot een voor alle partijen aanvaardbare oplossing dan kunt u in beroep gaan bij de rechtbank.